

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — Hl. Negyedévre. 3 kor. — Hl.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — Hl. Negyedévre. 4 kor. 50 Hl.

Feladv. szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Viharos ülés az új képviselőházban.

— Távirati tudósítás. —

Vihar tombolt ma végig az új Házban, minőt a régi alig látott. Az ellenzék megemberelte magát és hatalmas erővel sikra szállt a nemzet és a maga igazságai mellett.

Minden különösebb pompa, zajos ünnepség nélkül foglalta el ma hatalmas, új palotáját a magyar parlament. De annál nagyobb vihar kíséretében. — Különösebb jelentőségét a mai ülésnek nem csak az új helyiség dokumentálta, hanem az a szokatlan nagy szám, melyben a képviselők megjelentek. Mozgalmas, érdekes volt a kép. A templomszerű, áhítatot keltő, dús aranyozású, gót ülésterem volt méltóságos kerete a nyüzsgő tömegnek, mely 10 óra felé már ott zajgott a teremben.

Ünneplő feketében jelentek meg a képviselők csaknem kivétel

nélkül. Egy részük már tulesett a viszontlátás örömein, de nagyobb részt ma üdvözölték egymást a honatyák. Élénken beszélgető csoportok képződtek a teremben mindenütt. Egy-egy miniszter körül sűrűbb volt a csoportosulás. Egyáltalán ma úgy látszott, hogy a folyosói élet is bevonult az ülésterembe. A karzatokat fővárosi hölgyvilág krénje foglalta el s az ülés kezdetéig itt volt foglalatossága a szemnek.

Negyed tizenegy volt, mikor gróf Apponyi Albert elfoglalta az elnöki emelvényt, gróf Esterházy Kálmán, Nyegre László és Illés Bálint jegyzőkkel együtt. A zajba belecsendült az új elnöki csengő. Pár megnyitó szó s az elnök átadta gróf Esterházi jegyzőnek a királyi leiratot, mely a képviselőház megnyitására szól.

Alig kezdte olvasni a leiratot a jegyző úgy, hogy: kelt Bécsben, már is kitört a vihar.

— Levél Bécsből! — Kiáltotta Rákosi Viktor és az ellenzék tömött padsorai zajongani kezdtek s a zajongás viharrá vált, mikor a leiratból kitűnt, hogy *október hatodikára* hivta össze a leirat a képviselőket.

A viharos ülés lefolyásáról különben a következő részleteket táviratozza tudósítónk:

Apponyi megnyitván az ülést, Nyegre László jegyző felolvassa a királyi kéziratot s így kezdi. Kelt Bécsben...

A függetlenségi párt idegesen kiált közbe:

— Bécsből! Levél Bécsből! Halljuk Barabást!

A felolvasás után felál Barabás Béla.

Zajos halljukozás támad a szélsőbalon. Barabás Béla. Emlékezetébe hozza a Háznak, hogy mikor a legutolsó ülésen felolvasták a királyi kéziratot, azt hitték, hogy az elmaradás jóhiszeműleg történt.

Az őrangyal.

A mi szkeptikus és vallástalan századunkban talán iróniának tetszik bizonyos emberek előtt, őrangyalról beszélni, mert hiszen Satanas ő felsége immár korlátlan egyeduralkodó a világok és lelkek fölött.

Pedig az őrangyal típusa még sem veszett ki teljesen a földről. Párizsban többé-kevésbé minden kerületnek megvan a maga őrangyala, de különösen a külvárosok sötétebb köreiben, — a kaszárnyák tájékán s a diákok tanyáin; La Villette, Belleville, Grenelle, sőt a Latin negyedben is.

Hát aztán milyen szerzet is az a modern őrangyal? — Kérdik önök. — Égi tünemény? emberi lény? vagy pedig automata?

Emberi lény. Épen olyan, mint önök vagy én. Valószínűleg jobb szívű, emberségesebb gondolkodású és bölcs. De semmi esetre sem a mob típusából való. Valami

csodálatos ösztönszerű sugallat tolytán lelküdhettelen vágy ébredt benne: megjavítani az embereket vagy legalább megóvni őket a hibájuk következményeitől.

Az őrangyal működési tere legfőképpen a külváros. A szűk utczában duhajkodó élet, a homályban lappangó bűn, katonákkal teli kurta korcsmák és hangos café-concertek: ott fejti ki áldásos működését.

Mint minden jó lelket, őt se fogadják szívesen ezekben a lebujszokban. A csaplárosné kikergeti, mért rontja az üzletet; a mulatók pedig, mért rontja a mulatságukat De ő mindemez akadályok ellenére is küzd a rosszasság ellen.

Néhány nap előtt a párizsi rendőrség egyik tulbuzgó őrszeme éj idején elcsipett egy ilyen őrangyalt: egy kicsi nőt, akit aztán a bíró elé állítottak kőborlás vádjával.

— Önnek nincs állandó lakhelye? — kérdezte a bíró.

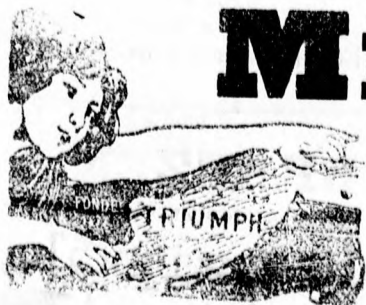
— Nem, bíró ur, mért az én foglalkozásom mellett nincs szükségem lakásra.

— És mi az ön foglalkozása? — Őrangyal vagyok, — felelte a vádlott büszkén.

— Őrangyal? hogy érti ezt?

— Az nagyon egyszerű. A kaszárnyák körül a korcsmák telistele vannak éjszaka katonákkal, akik néha ott felejtkeznek éjjel, sőt azontul is. Némelyik katona annyira leiszsza magát, hogy eszébe se jut a kaszárnya, meg a reglement; másnap aztán nyakába szakadta büntetés. Nélkülem nem volna katona, akit naponta meg nem büntetnének.

De mióta én őrangyaluk lettem, nagy ritkaság a baj a kaszárnyákban. Igen, bíró ur, néhány perczel éjjel előtt megjelenek a korcsmákban és hazaviszem az ott felejtkezett katonát. Amelyik tántorog, annak a karjába kapaszkodom, megnézem az ezrede számát, aztán elszállítom a tanyájára. Hálából mindig adnak nekem valamit; ha nem adnak, az se baj. Megelégszem én egy öleléssel is. A környéken ismernek már engem...

Michelstädter Utóda

==== Kizárólag cipő raktár. Bevészt szabott árak. ====

Debreczen, Piacz-utcza 40. sz. a Hungáriával szemben.

A jóhiszeműség feltételezte volna, hogy ezt a diszes Házát a király nyissa meg. (Ugy van! a szélsőbalon.) Ugy látszik, hogy a királyi kézirat — mint már a legutolsó ülésen is mondta — kijátszották a függetlenségi pártot. (Zajos helyeslés a szélső balon. Apponyi csenget. A szélső bal zajos helyeslés.)

Apponyi figyelmezteti Barabást, hogy ma is fentartja a multkori intését.

Rátkay: A szólásszabadság megszorításával kezdik az új Ház ülését.

Barabás: A királyi leirat azt mondja, hogy október 6-dikáig napolja el az üléseket s ime a kormány a leiratot se tartotta be. A leiratban sem a kormány, sem a korona nem emlékezik a mi gyásznapunkról.

Kiáltások a szélső balon. De április 11-dikéről igen.

Barabás: A három hónap alatt oly dolgok történtek, melyek miatt össze kellett volna hívni az országgyűlést, ha önmaga napolta volna el magát. Ilyen, hogy a kormány nem volt jelen a Kossuth-ünnepen. (Ugy van! Megszökött! — a szélső balon.) Nem ünnepelt a nemzettel, mert nem szabad neki. (Ugy van! ugy van! a szélső balon. Szégyen! Gyalázat!) De ott van a tengerszem kérdése. Elrabolnak tőlünk egy darab földet, összejátszással. (Ugy van!),

Kiáltások a szélső balon: Hol a királyi eskü?

Barabás. De a legnagyobb ok arra, hogy összehívják a Házat: az a meddő és haszontalan munka, melyet a kormány az osztrákokkal folytat. (Zajos helyeslés.) Tanácskozások folynak, melyek nem céloznak egyebet, minthogy az országot kizsákmányolják. (Viharos tetszés.) És erre első sorban ott van a király akarata. (Viharos taps a szélső balon. Apponyi csenget. Hosszas taps, úgy van, hogy volt a szélső balon.)

Apponyi szól, de a zaj elnyomja szavát.

— Éljen Barabás! Zug a szélső bal.

Apponyi beszélni kezd.

Rátkay felugrik és kiált!

— Igenis a király akarata!

Apponyi erős hangon rendreutasítja, de a szélső bal folyton zug, tapsol: Igaza van! Éljen Barabás! Igaza van!

Apponyi: Ha parlamenti tanácskozást akarunk folytatni...

— No, ez ugyan nem valami busás jövedelem, — jegyezte meg a bíró — Ez az egyetlen keresete?

— Éjszaka, igen. De van nappali foglalkozásom is.

— Ugyan! hát az mi?

— Nappal — különösen dél tájban — a kávéházak előtt várakozom, olyankor, amikor a katonák ebéd után egy pár pohárra oda betérnek. Szegény katonák, hogy örülnek annak a néhány percnyi pihenőnek! És hogy izlik nekik a nehéz munka után az a korsó habzó sör!... Igazán nem csoda, ha istenadta jókedvük kipattan az első korty után, aztán nem törődnek többé se kapitánnyal, se szolgálattal. Hanem hát a perc szalad s a katona vasat kap, ha elkésik... Ilyenkor megjelenek én, az őrangyal és megintem őket. Hamar kezökbe a bajonettet, fejükre a sapkát, aztán nosza előre, fiuk!...

— Szép, szép, hanem ez az egész páthosz nem ingat meg bennünket abban a meggyőződésben, hogy önnek nincs lakása, se állandó foglalkozása; már pedig csavarásért büntetés jár.

A kicsi nő vállat volt s bizonyos fen-sőbbiséggel vakmerően a bíró szemébe nézett.

— Igaza van! A császár akarata! Nem folytatunk!

Apponyi: Ha jól értettem, Barabás képviselő ur a királyról tett megjegyzést. Ha nem értettem jól, tessék kimagyarázni és ne zavarjanak engem zajongással. (Zajos helyeslés a jobbon.)

Barabás: Alkotmány szerint királyunk van, de elhibáztam: nem a király: a császár akarata! (Viharos éljenzés és taps a szélső balon.)

Apponyi rendreutasítja. A szélső balon viharos taps.

Barabás: Ne csudálkozzanak, ha a keserűség kitört a szivemből. Én a magyar király előtt le akarok borulni, de a császár előtt nem. (Taps a szélső balon.) A király ide el nem jön velünk ünnepelni, csak akkor nyújtja felénk a kezét, ha a kvótát kell emelni. (Viharos taps.) Csak akkor tartja meg a törvényt, ha a kvótát emeli. (Viharos éljenzés.)

Apponyi újra rendreutasítja s figyelmezteti, hogy ezentúl meg fogja vonni tőle a szót. (Óriási zaj a szélső balon. Akkor nem tárgyalunk! Éljen Barabás!)

Barabás: Hogy az osztrákok védik az ő érdekeit, ám jó. De hogy a kormány még tanácskozik, ezt nem értem. A párt nevében kijelenti, hogy **semmiféle kiegyezést soha el nem fogadok** (Viharos taps a szélsőbalon.) Oszlassák fel e Házat akárhányszor, nem fogják megcsinálni. (Óriási tetszés a szélsőbalon.) Utoljára fogunk itt ülni, de Ausztriával a kiegyezést meg nem csináljuk! (Viharos taps, éljenzés a szélsőbalon.)

Széll Kálmán miniszterelnök. (Kiáltások: Hol a király? Most nem hozta el? Hol volt a Kossuth-ünnepen? Erre feleljen.) Az új országházzal kezd beszélni.

Kiáltások: Czifra nyomoruság: (Zaj)

Széll Kálmán el volt készülve, hogy ez alkotmányos élet küzdelme az új házban folytatódik. Nem fél tőle. De hogy mindjárt az első ülésen a kérdések ilyen tömegével jöjjenek elé, azt nem hitte. De ő felel rájuk. Ám de csak objektív diskurzió teheti lehetővé a tanácskozást. (Ugy van jobbról.) A királyi kéziratral való elnapolás csak azért volt, hogy erre a három hónapra egy bizonyos nyugalmi időt biztosítson, már azért is, mert a Ház hurezolkodott. (Gunyos zaj a szélső balon.) De nem azért, hanem a kiegyezési tanácsko-

— Ön, amint látom, bíró ur, éppen olyan rigolo, mint azok a többiek. Hát nem érti, hogy neimes missziót teljesíték? Jót tesztek embertársaimmal? Hát kisebb ez az érdem, mint az a hiba vagy bűn, vagy tudom is én mi csoda, hogy nincs lakásom? Minek ne em lakás? Elég nekem, ha két-három órát alszom valahol, akárhol és a nap akármelyik szakában... amikor szabad vagyok... amikor...

— Csönd! — kiáltotta a törvényszolga a bíró intésére.

— Jól van, no... majd referálni fogok az angyalok szindikátusának, hogy a sziv kipusztult teljesen a földön és legkevésbé dobog a bírák keblében...

A bíróság visszavonult tanácskozni, aztán kihirdették az ítéletet: nyolcz napi elzárás az őrangyalnak.

A kicsi nő fölkiáltott.

— Nyolcz nap! ezt aztán okosan megcsinálták!... Hát ki fog már most Franciaország katonaságáról gondoskodni e nyolcz nap alatt, ha nem lesz őrangyaluk?... A hadsereg nevében apellálok!

Léon Chavignaud.

zások miatt, kérte a három hónapot. Barabás azt hozza fel, hogy a király nem jött el az ülészakot megnyitni. (Zaj.) Hiszen nem szokta ezt a király megnyitni.

Kiáltások: Ausztriában mindenhoova elmegy!

Apponyi: Tessék meghallgatni. Tánmadni valakit és meg nem hallgatni, — ez nem méltányos. (Viharos tetszés a jobbon.)

Széll: A mi az október 8-iki megnyitást illeti, tiltakozik az ellen, hogy itt bármi kijátszás is történt. Ha 6-ika helyett 8-dikára tették az ülést, talán inkább az rejlik benne, hogy respektálták a 6-iki nap jelentőségét. (Helyeslés a jobbon.) Hogy a Kossuth-ünnepen mért nem akart résztvenni megmondja.

Kiáltások: Nem mert! Nem szabad! Folytonos zaj. Menjen Bécsbe.

Apponyi hosszan csenget.

Széll: Meg fogom majd mondani, de máskor, a képviselő urak ugyanis megfogják többször kérdezni. A tengerszem ügyében vádoltak, hogy elaludtam. (Ugy van!)

Hiszen azt törvényes bírói ítélet ítélte oda. (Folytonos zaj, közbeszólás.)

Apponyi: Rákosi Viktor rendreutasítja. (Éljenzés a szélső balon.)

Széll tovább beszél, de az ellenzék folyton zavarja.

Apponyi: Mikor helyét elfoglalta, elhatározta, hogy pártatlan lesz. De azt is elhatározta, hogy hatalmával élni fog. Ha az ellenzék nem respektálja a házszabályokat, a parlament reputációján esett csorbításért a felelősség nem őt (Apponyit) fogja terhelni. (Viharos taps a jobbon.)

Széll: Az a bíróság függetlenül járt el.

Kiáltás: Összejátszottak.

Széll (hevesen): Becsületszavam adom, hogy én ebben a kérdésben senkivel nem érintkeztem, ne állítsa senki, hogy hazudom. (Taps jobbról.)

Kiáltások: Ez a hiba! Mért nem értekezett?

Széll: Visszautasít minden insinüációt. Azt is mondta Barabás, hogy a kormány **haszontalan** tárgyalásokat folytat az osztrák kormányval. Ezt tagadja és visszautasítja, mert azt a törvény rendeli is megszegné a törvényt, ha az alkudozókat addig nem folytatná, — a mig csak lehet.

Kijelenti, hogy a magyar alkotmányos közeletnek s a magyar ember szervének egyik sarktétele, hogy a **király személye iránt**. (Ugy van jobbról. Kiáltások a szélső balon: Ki bántotta? Ne védelmezze Hoch! hoch!) Őök hochoznak?

Kiáltások a szélső balon: Igen! Eladnak bennünket.

Széll: A nemzet többsége megczáfolja önöket. (Viharos taps a jobboldalon.) Valótlannak és jogtalanoknak mondja, hogy a király befolyást gyakorolna a tárgyalásokra. Ő csak referált.

Kiáltások: Mindenesetre együtt maradnak!

Ki mondta azt?

Széll: Ő feltege a legalkotmányosabban gondolkodik és cselekszik, (Viharos taps a jobbon) s helyzete, mint osztrák császárnak is, fölötte nehéz, de hivatását dicsőségesen végzi. (Taps a jobbon.) Az sem áll, hogy Goluchovszky befolyást gyakorolt. Meg se kísérelte, de hiába is tenné. (Tetszés a jobbon.)

Azt mondja Barabás: Hiába tárgyalunk, semmi körülmények közt se engedik a kiegyezést megkötni. Hát minden ellenzéknek, még annak is, Isten és ember előtt elmondja — a kinek több oka van a kormány életére törni, mint a szélsőbalnak, még annak sincs joga a törvényen kívül helyelkedni. Én ismerem kötelességemet

TOLNAI DÁNIEL czipő áruházában

DEBRECZEN,

Főter 49. szám, a főpostával szemben.

Óriási választékban megérkeztek az őszi és téli idényre mindenféle

női-, férfi- és gyermek czipők,

Legjobb minőségű árak! Leszállított olcsó árak!

(Taps a jobbon) s tegyük fel, hogy a nemzetre apellálunk. (Hosszas zaj Csak tessék. Folytonos zaj.) Ha én egy becsületes ki egyezést kötök s önök a törvényes, alkotmányos eljárásnak erőszakosan gátnak vetnek s a nemzetre apellálnék; megvagyok győződve, hogy a nemzet én mellettem döntene. (Viharos taps a jobbon. Kiáltások: Ezt akarjuk! Oszlasson fel. Megujul. Taps, éljenzés a jobbon. Hoch a balon. A miniszterek — legelsőnek Fejérváry — kezet fognak Szélllel.)

Rátkay: A miniszterelnök azt mondta, hogy más pártnak több joga lehet a kormányt támadni, mint az ő pártjának.

Széll: Nem ezt mondtam. (Viharos kiáltások a szélső balon: Ezt mondta.)

Rátkay: Ezt mondta! Gyanusított.

Széll: Majd megmagyarázom!

Rátkay: A mi pedig a feloszlatást illeti, vegye tudomásul, hogy nem félünk! (Ugy van! Ugy van! a szélsőbalon.) A kormány nem volt jelen a Kossuth ünnepen! Nem nyugszunk, míg ebben a dologban nem nyilatkozik. Ünnepeltük Kossuthot. Miért nem jelentek meg? (Kiáltások: udvaroncok!) Festi azt az abszurd helyzetet, melyben vagyunk. Semmit se tudunk a ki egyezésből, az esti lapokból lessük a híreket. Mindaddig míg a kormány meg nem magyarázza, miért maradt el a Kossuth-ünnepről, itt a nyugodt tárgyalás ki van zárva (Ugy van!) A mi pedig a feloszlatást illeti, kijelenti, hogy a miniszterelnöknek semmiféle kijelenését tudomásul nem veszik, mert minket törvény szerint már az önálló vámtérület illet. (Taps a szélsőbalon.)

Széll Kálmán: Semmi sértőt nem mondtam azzal, hogy általánosságban megjegyeztem, hogy önöknek nincs okuk oly hevesen támadni. A mi a Kossuth-ünnep kérdését illeti, nohát nem akart átsiklani, hanem várta, hogy a Ház elnöke tegyen jelentést előbb. De mert sürgetik, ime elmondja miért nem volt jelen. (Halljuk.) Kossuth Lajos nagy történelmi érdemeit mindenkor elismerte s ma, ezen helyen is elismeri. (Éljenzés jobbról.) Azt vallotta azonban mindig, hogy ebben a kérdésben közöttünk bizonyos közjogi eltérések vannak. A 48-adiki törvények megalkotása Kossuth Lajos nevéhez van fűzve. Ez érdemeit Deák is elismerte, magyar ember homályba sohasem fogja borítani. De legyenek objektívek. Nem fölfelé, nem. **Törvényes tekintetre** Kossuth Lajos nemcsak a 48-as törvényeket alkotta meg, hanem fölállította az összeférhetlenséget a Habsburg-dinasztia s a nemzet közt. (Kiáltások a szélsőbalon: Jól tette!) Nem történelmet írok most. De Kossuth ezt az inkompatibilitást fenntartá, törhetetlen jelleménél fogva. Haláláig, már pedig a ki ezen a helyen ül, a ki felelős azért, hogy a nézetek össze ne zavartassanak, hogy ne jöjjön ellentétbe a nemzet érzelmi világa az uralkodóházával — (Zaj.)

Marjay: Abczug az uralkodóház!

Széll: Az érteni fogja, hogy a kormány nem mehetett el az ünnepre. (Taps jobbról.)

Rátkay: A miniszterelnök ur nem jól cizál, mert Kossuth a függetlenségi nyilatkozatot egy törvénytelen királylyal szemben tette. De a kormány ezt nem meri bevallani, nem érdemli, hogy ott üljön. — (Éljenzés a szélsőbalon.)

Elnök: A királyi leirat hódolattal tudomásul vétetik. (Kiáltások: Nem! nem! Soha!) Én a közbeszólásokat tudomásul nem veszem s kimondom ezt határozatul. Az ülést öt percze felfüggesztem.

Szünet után az elnök előterjesztette, hogy a megalakulás a holnapi ülés napi rendjére tüzetett ki.

A főrendiházban.

A főrendek még a régi helyiségükben nyitották meg az új ülészsakot, amennyiben az új országházban levő díszes ülésTERMÜK még nem készült el teljesen. Az ülést pontban félegykor nyitotta meg Csáky Albin gróf s felolvasta a királyi kéziratokat. — Azután megalakult a Ház s végül az elnök Schlauch bíborost parentálta el, kiben az egyház, a főrendiház és a közélet egyik legkiválóbb díszes oszlopát veszítette el. Az elnök indítványára, a főrendiház jegyzőkönyvileg adott kifejezést e nagy veszteség felett érzett fájdalomának.

A szervezés a tanács előtt.

Negyedik ülés.

Debreczen, október 9.

Negyedik ülésén tárgyalta tegnap a tanács a szervezési szabályzat átdolgozását. Az erdőmesteri hivatalon kezdték és itt azonnal töröltek egy erdészi állást. Kimélet nélkül, a legnagyobb szigorúsággal! Ezt a szigorúságot aztán egy kis kritikára is felhasználták. Megkritizálták a nyilvános kertek kezelését, a melyet ezután egy kertész fog intézni.

Az adóügyosztály tárgyalása már nagyobb vitára adott alkalmat. Az adóügyosztály tanácsnoka előterjesztésében igen sötét képet rajzolt az adóügyosztályról. És ez a kép igaz. Menedéke volt ez az osztály eddig a foglalkozás nélküli egyéneknek, a kik formálisan élőködtek a város nyakán. Ennek az új szervezés egyszer és mindenkorra véget vet. Az eddigi átalakítások között ez fog a legnagyobb rokonszenvvel találkozni.

A tanács negyedik szervező üléséről tudósítunk az alábbiakat írja:

Jelen voltak a gyűlésen Komlóssy Arthur elnök, Vecsey Imre, Körner Adolf, Oláh Károly, Hajdu Gyula, Végh Gyula, Török Gábor, Vargha Károly, Szabó Kálmán, Csóka Samu, Illésy Gyula.

Az erdőmesteri hivatal.

Az erdőmesteri hivatal eddigi személyzete: egy erdőmester és négy erdész, egy erdőgyakornok és az erdővédekből áll. A tanács az erdőmesteri hivatalnál azt a változást ajánlja, hogy az eddigi napi díjak helyett napdíj-átalány utaltassék ki az erdőmester számára.

A négy erdész helyett három lesz, egy erdészi állás megszűnik. Az erdővédek pedig működésük és szorgalmuk arányában külön-külön fizetési osztályokba fognak soroztatni.

A városi nyilvános kerteket a városi kertész fogja kezelni.

Az adóügyosztály.

Az erdészeti hivatal után az adóügyosztály került sorra. Hajdu Gyula tanácsnok jeletése szerint sem az adópénztár, sem az adóügyosztály rendszere nem felel meg a kívánalmaknak. Az egyik osztálynak semmi, a másiknak tulságos sok dolga van. Az új szervezetre vonatkozólag nagy átalakítást javasol. Az adóügyosztály eddigi népét, amely bukott szatócsokból, intelligencia és képzettség nélküli, homályos

tudású alakokból áll, ki akarja söpörni. Ezek az igazgatás menetére kellemetlenül nehezednek. Ezekről meg kell szabadulni a városnak.

Az adóügyosztály személyzetét így tervezi:

1 tanácsnok.

2 fogalmazó, 2 írnök, 2 díjnok.

6 első osztályu adótiszt 800 forint fizetéssel.

8 második osztályu adótiszt, akik a kimutatásokat az eddigi napidíjasok helyett készítenék. Megtakarítanak egy egész sereg napdíjas kiadást.

1 pénztárnok.

1 ellenőr.

2 pénztári tiszt.

1 birtoknyilvántartó.

9 végrehajtó.

4 díjnok.

Az adóügyosztály összes személyi költsége 45 ezer korona.

Megtakarítottak az adóügyosztály személyzeténél körülbelül 25 — 30 ezer koronát.

A napidíjas rendszer megszüntetése lebegett első sorban a tanács előtt s az állandósított állásokkal ezt sikeresen megoldották. Irnoki fizetéssel ellátott segéd adótisztek mindenestre külön adóigazgatási funkciót fognak végezni, mint az összeszedett diurnisták.

A vásárfelügyelőség.

Utolsó tárgy a múlt gyűlésről elmaradt vásárfelügyelőség volt.

Körner Adolf tanácsost bizták meg ezen hivatal újjászervezésére vonatkozó javaslattal. Körner tanácsnok érintkezésbe lépett a két vásárfelügyelővel, akik azt jelentették, hogy 1800 frt évi fizetéssel lennének kárpótolva.

A tanács az új szervezésben 1200 frt fizetést és 200 frt lakáspénzt állapított meg számukra. Kimondta, hogy a marhasértés levelek díjával ezután kötelesek beszámolni és segédszemélyzetül melléjük minden heti és országos vásárra városi díjnokok alkalmaztatnak.

SZÍNHÁZ.

Beosületes magyar színház.

Debreczen, október 9.

A „Debreczen“ tegnapi számában e czimen közli dr. Gulyás Istvánnak a színügyi bizottsághoz intézett indítványát, melyben rámutat, mimódon óhajtja „az irodalomban felburjánzó mérges giz-gaznak fertőző veszedelmétől“ a színházlátogató közönség jó izlését megóvni.

Nem vagyok tagja a színügyi bizottságnak, tehát nem mondhatom el véleményemet ott az indítványról. — Mivel azonban az indítványt egy napi lap — meg kell győződve lennem — az indítványozó tudtával és beleegyezésével közölte, hozzászólhat ahoz minden érdeklődő s elmondhatom véleményemet én is, mint a színház régi rendszer látogatója és bérlője.

Eleve kijelentem, hogy a dr. Gulyás István nemes intencióját tisztelem, tudását nagyrabecsülöm, szakavato tságát ölsmerem, az indítványnyal azonban egyet nem értek.

Haladás és takarékoság

megteremtéséhez új emberek, új szokások, új üzlet, új áruk és sokat meg takarítható olesó **Asztalos József** áruháza eszerint árak szükségesek van berendezve. Nagy halmaz őszi szövetek 27 krtól 5 frt 50 krtig, mintázott divat bársony 47 kr., selyem paplan 6 frt, nagy klot paplan 3 trt 75 kr.

Küri flanel 15 kr. 1 vég 23 m. jó siffon 5-25, 1 vég verseny vászon 5-65, 1 vég sodrott erős szálú Panonia vászon 6-10 Poztő minden színben 35 kr. 1 készlet, 2 ágy s 1 asztalterítő 4 frt 75 kr. Minden 30 koronát tevő vásárlás után (még ha részletekben is) egydíszkötésű könyv díjmentesen. Debreczen, Kossuth-utca 4.

A színház ma — amidőn hála az égnek sok mindenféle kulturális intézmény virágzik az országban és városunkban is — nem az a nevelő-intézet többé, ami volt abban az időben, a mikor a megtámadott, az üldözött nemzeti szellem és nemzeti nyelvnek „menedékhelyet” adott.

A színház ma szórakozási hely, ahova a munkában és az élet izgalmában kifáradt szellemünket felüdíteni járunk, a hol az irodalom és a zene legújabb termékeit megismerni akarjuk.

Nem szándékom távolról sem védelmezni a modern irodalom fattyuhajtásait, de azt hiszem, ha az irodalom rosszat termel, a színház sem produkálhat jót, mert a színház az irodalomból táplálkozik.

Magam is ellensége vagyok a „mérges giz-gaznak” s óhajtom, hogy az előtt a színház ne nyisson kaput, de ez óhajommal csupán a mindenkori igazgató jó izléséhez apellálok s azt censura utján érni el veszedelmesnek tartom.

„A mi színházunk nincs lefoglalva társadalmunk sem egyik, sem másik elemének”, nem fogadhatom el tehát, hogy egy-két ur, — mert a bizottság 6, esetleg három tagu különítménye szótöbbséggel is határozhat — izléséhez kelljen alkalmazkodnom nekem, mint közönségnek s azt kelljen nézmem a mást ne legyen szabad nézmem — a mit ezen különben ösmeretlenül is tisztelt urak egyéni izlésé elem szab

Ez a legnagyobb zsarnokság lenne azzal a közönséggel szemben, mely a színházat fenntartja s mely azért az anyagi áldozatért, amit hoz, megkiváncsoltatja, megkövetelheti, hogy a saját izlésé legyen döntő abban, a mit élvezni akar.

A közönségnek módjában van közönnnyel sujtani az izléstelenségeket s ha ezt teszi, oly morális kényszert alkalmaz az igazgatóval szemben — melylyel az szembe nem állhat, de egy város nagy és művész közönségét szellemileg gondnokság alá helyezni lehetetlen.

Csupán a közönség jogos érdekeit kívántam lehető röviden feltárni — nem is terj szkedve ki arra, hogy mit jelentene a huszadik században nálunk, hol mindenféle szabadságot keveselnek — a censura behozatala. **M.**

Fernande. Valamikor régen — a mikor még a színpad a romantika jegyében élt — s a mikor Sardou a drámairók között a realismust talán egyedül képviselte — nagy hatása volt a Fernande-féle daraboknak. De ma már az ilyes lélektani absurdumok nem igen találhatnak hívőre. Azt a sok hazugságot, a mit színészeink tegnap kénytelenek voltak elmondani, aligha hitte el más, mint a jámbor karzat. — És ennek tulajdonítjuk, hogy a repriz nem sikerült s a közönség vegyes érzelmekkel

távozott a színházból. — Az előadás maga ismét gondos és jó volt. — A szereplők pompás, összevágó játékot produkáltak. Szép, bár nem zajos sikere volt Klenovits Györgynek André szerepében. Finom, átgondolt alakítást vitt a színpadra. Nehány szépséghibát, mint erős, hajlékonyságot nélkülöző gesztusait, arczjátékainak hiányát leszámítva, szép dolgot produkált. Jeszenszkyne, a mint azt már megmondtuk, nagyon komoly, de nagyon fegyelmetlen talentum. Alakításának egy-egy része magasan kivált a köznapi színvonalról, de a hol a szenvedelmek elragadták, ott tulságba ment, szavát sem lehetett érteni. Legjobb volt a második felvonásban. Menszáros Margit, közvetlenül, meleg hangon beszélt, különösen érvényre jutott talentuma a negyedik felvonás nagy jelenetében. Pataky Béla Pomerolja illuziót tudott keltetni. Férfias, nemes és okos volt. A hév nem ragadta lármás kitörésre, előkelő tónusból játszott mindvégig. Rövid szerepében jellegzetes alakítást nyújtott Sebestyén Géza. A szintársulat több tagjai s különösen Hahnel Aranka hasznát vennék, ha elsajátíthatnák az ő világos, tiszta színpadi beszédét. Kisebb szereplők közül K. Hegyi Lilit említjük fel, a ki eleven, valódi párisi hölgy volt. A rendezésre megjegyezzük, hogy olyan előkelő szalonban, mint a Clotild szalonja, festett tükröt nem szabad használni. Az inas pedig nem forgószél. Tegnap úgy rohant be minden bejelentésnél, mint egy nyári vihar. A felvonás közök hosszúak. A hölgyek még nincsenek tisztában a gázvilágítás sajátjaival. Nagyon erős színpadi festéket használnak. Ezzel szemben azonban konstatáljuk, hogy a kiállítás fényes volt. (s. b.)

Perényi Margit pernyertes.

Mielőtt Perényi Margit Debreczenbe jött volna primadonnának, Nagyváradon működött. A kedves kis művésznő ellen holmi intrikák ütötték fel fejüket, melyek különösen a társulat belső életében élesedtek ki erősen. Perényi Margit nem sokáig tűrte a szekaturákat, fogta magát s egy levélben bejelentette Bölönyi József intendásnak, hogy többé nem lép föl, ott hagyja a társulatot. Másnap el is utazott Nagyváradról. Bölönyi József szerződészegés címén bepörölte Perényi Margitot 4000 korona költségek megítélését kérte a primadonnával szemben. A pör a kolozsvári törvényszék előtt folyt le. Hosszas halasztások, perirat váltások után a napokban nyert a pör befejezést. Pár nappal ezelőtt hirdette ki a kolozsvári törvényszék az ítéletet. A bíróság elfogadta a Várady Zsigmond által előadott alperesi védekezést és Bölönyi Józsefet keresetével elutasította.

Kállay Lujza dícsérete. A kedves debreczeni művésznőről, F. Kállay Lujzáról írja a Délmagyarország: F. Kállay Lujzát (Böcsi) bizvást számíthatjuk az ujak közé, habár mintegy tíz év előtt — mint egészen kezdő énekesnő — már tagja volt Krecsányi szintársulatának. Azóta fényes diadalokat aratott a vidék legelső szín-

padain; a fiatal, kezdő énekesnőből ünnepelet primadonna lett. Bájos jelenség, élénk temperamentummal, keces mozdulatokkal, tisztán csengő, szép hanggal, mely szívből jön és utat talál a szívekhez. Természetesen sokat tapsolták és legtöbb dalát megújrazták.

Premier. Pénteken újból premier lesz színházunkban. Akkor kerül színre a „Rejtett arcz” című vigjáték, amelyre most szorgalmasan készül a társulat s előadásától sikert várnak.

UTDONSÁGOK.

A debreczeni egyházmegye közgyűlése.

Debreczen, október 9.

A debreczeni ev. ref. egyházmegye tegnap tartotta meg őszi közgyűlését a ref. egyház tanácstermében. Kiemelkedő mozzanata a gyűlésnek az volt, hogy a tíz esztendőre megválasztott tisztikar ezuttal fungált utoljára. A tavaszi rendes közgyűlésen már az új tisztikar fogja elfoglalni a zöld asztalt. Természetes, hogy a választás csak a törvény által előírt formalitás lesz s az egyházközségek ismét Dávidházy Jánosra bizzák az egyházmegye sorsát, a ki bölcs és kiváló vezérnek bizonyult minden alkalmal, a régi tisztikar azonban ép úgy elbucsuzott, mintha örökre megvált volna nemes kötelezettségétől.

A gyűlésről tudósításunk az alábbiakban számol be:

Az egyházmegye közgyűlése délelőtt 9 órakor vette kezdetét a konzisztóriális-ház tanácstermében. Jelen voltak a gyűlésen az egyházmegye lelkészei, tanítói csaknem teljes számmal. Az elnökség részéről ott voltak: Dávidházy János esperes, Nadányi Miklós egyházmegyei gondnok.

A tanácsbírák közül: Nagy Lajos, Fodor Sándor, Kiss Albert egyházi, Széll Farkas, Bernáth István, Nagy Ferencz világi tanácsbírák, Szele György főjegyző, Biber József jegyző és Sinka Sándor világi jegyző.

A gyűlést Dávidházy János esperes nyitotta meg, magasan szárnyaló imával. Azután elnöki előterjesztéseket tett. Megemlékezett Szabó Károly és Szabó János esperesek elhunytáról s Szegedy Károly egyházmegyei gondnok elhalálozásáról. Az egyházmegye megilletődéssel vette ezt tudomásul s elhatározta, hogy a kiváló férfiak emlékét jegyzőkönyvben megörökíti.

Az esperes jelentését az egyházmegye állapotáról tudomásul vették. Jelentősebb momentum nem emelkedik ki ezuttal abban. A lelkészek fokozott belmissiói tevékenysége fejleszt ki kitéletet s annak meglátásáról nincs szó. Ennek elintézése után a debreczeni papválasztás ügye került napirendre. Az egyházmegye konstatálván, hogy Jánosi Zoltán szabályszerűen lett pappá választva, a választást megerősítette. Ezután egyházak és iskolák látogatásáról szóló jegyzőkönyveket olvastak fel, a melyet tudomásul vettek. Majd a tanügyi bizottságot alakították meg. Tökesegegyezésre ajánlották a józsi és a szerepi egyházakat.

Ezután Dávidházy János esperes emelkedett szólásra. Meleg hangon emlékezett meg az egyházmegye tisztikarának tíz éves munkásságáról s a maga és tisztviselő társai nevében leköszönt. Az egyházmegye az új tisztikar megválasztására elrendelte a szavazást, a melyet november 15-ig kell beadni.

Propper Ilona

elegáns fess kalapokkal, előkelő bécsi salonokból szerzett modellekkel áll az őszi és téli idényre a mélyen tisztelt hölgyek rendelkezésére. Tisztelettel kéri a hölgyeket, kegyeskedjenek szükségleteiket divattermében beszerezni. Biedermann palota emeletén az udvarban feljárt a fölépcsőn.

☛ Gyászkalapokból nagy raktár. ☛ ☛ Tanuló lányok felvételnék. ☛

A gyűlés után a Bika szállodában közös ebéd volt, melyen sok tószót hangzott el. Eltették Dávidházy Jánost, Nadányi Miklóst, György Endrét.

Délután Dávidházy János és Nadányi Miklós elnöklésével bírósági ülés volt, a melyen három közigazgatási ügyet intéztek el.

* **Paky Gyula** főispán Budapesten időzik, a honnan csak Hajdumegye közigazgatási bizottsági ülésére fog visszatérni október 12 én.

* **A szervező bizottság.** Mint lapunk más helyén olvasható, a szervező bizottság tegnap már a negyedik ülésen tárgyalta a város új szervezeti szabályzatát. Lényegesebb változáson eddig mindössze a rendőrség ment át, a többi tisztségek és ügyosztályoknál a változás személyi dolgokban nyilvánult. A jövő esztendőől kezdve már kisebb tisztikarral, de remélhetőleg jobban fogják adminisztrálni Debreczen városát. A személyi ügyek elintézése után térre a tanács a szervezési szabályzat még nem érintett részére, a mely szintén komoly és nehéz munkát fog adni.

* **A közigazgatási tanfolyam új helyisége.** A községi közigazgatási tanfolyam hétfőn már elhagyja a vármegyeház nagytermében levő ideiglenes helyiségét és átköltözik a régi gazdasági tanintézetben berendezett új tantermekbe. Az új helyiség két tanteremből és egy tanári szobából áll, amelyre — tekintve annak népességét, különösen szükség van.

* **Football match a Sporttéren.** A folyó hó 12-én, azaz vasárnap délután 3 órakor, a debreczeni torna- és kerékpáros egyesület sportterén rendezendő labdarugó mérkőzésre vonatkozólag tudjuk, hogy ez alkalommal a nézőközönség részére ülőhelyek csak korlátozott számban bocsáthatók rendelkezésre, a mennyiben úgy az ülőhelyek, mint a páholyoknak száma a kis méretű tribünön kevés. Erre való tekintettel intézkedett a versenyrendező-bizottság, hogy úgy az ülőhelyek, valamint a 9 drb. páholyra szóló jegyek már előre is ifj. Gyürky Sándor úr papirkereskedésében megszerezhetők legyenek, mit a football match iránt érdeklődő tisztelt közönség figyelmébe ajánlunk.

* **A városi tanács és a honvéd huszárok.** Nem mindennapi viszály keletkezett most a 2. honvéd huszárezred parancsnoksága és a városi tanács között. A 2-ik honvéd huszárezred kaszárnyája városi épület, városi tulajdon, melyet a kincstár bérebe bír a várostól. Természetesen az építkezést, javítást a város eszközli és a katonai parancsnokság a város költségére annak tudta nélkül semmiféle javítást, munkálatot nem végeztethet. Nem régen azonban ez is megtörtént. A honvéd huszár kaszárnyában javításokat eszközöltetett a város és egy falat, mivel az még nem száradt ki és a meszelés eredménytelen lett volna nem meszeltette be. Ebből támadt a viszály, mert az ezred parancsnoksága nem tudta bevárni, míg a fal teljesen kiszárad, hanem huszárokkal meszeltette be a falat.

Természetesen ez költséggel járt és az ezred parancsnoksága átírt a városhoz, hogy a felmerült 28 korona költséget azonnal térítse meg, mert ellenkező esetben a „főis” annak” tesznek jelentést. A tanácsülésen tegnap került elő ez a különös hangu, fenyegető átirat, melyre a tanács azt a választ küldi az ezredparancsnokságnak, hogy ő a költséget nem téríti meg, mert a katonaságnak nincs joga a város tudta nélkül annak költségére városi tulajdon képező épületen javítást eszközölni. Ha a katonaság mégis megtette, viselje is a költséget, jelen esetben annál inkább, mert a még most is nedves falat kiszáradás esetén újból be kell meszelni.

* **Városi kaszálók árverése.** A halápi erdő mellett elterülő harmincz üres kaszálót tegnap adta ki Király Gula elnöklésével egy árverező-bizottság, a melynek rajta kívül Ábrahám László főügyész és egy számvevőségi megbízott volt a tagja. A kaszálót három esztendőre, jó részt vidéki gazdák bérelték ki és örvendetes jelenséggé felemlíthetjük, hogy drágábban, mint az előző években.

* **Szüret a Homokkertben.** A Homokkert birtokosai vasárnap tartott ülésükön elhatározták, hogy a szüretet október hó 22 én és 23-án fogják megtartani.

* **Szőlőtaposás balesettel.** Kovács Marci drágán fizette meg tegnap a szőlőtaposást. Hogy a szőlő a sok esőzés miatt annyira rothad, a kitűzött időnél korábban, már tegnap leakart szüretelni. Maga állott a kádba a taposta jó kedvvel a szőlőt. Taposás közben azonban görcsöket kapott a lába s Kovács nagy kinnal tudott a kád szélére mászni. Onnan azonban leesett, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy néhány percig eszméletlenül fektült. Mikor magához tért, a puttonosok segítségével jutott a pajtába, ahol bizony szerzett betegsége miatt napokig nyomhatja az ágyat.

* **A politika kulisszái mögül.** Bécsben történt pár nappal ezelőtt az alább következő érdekes eset, a mikor a magyar miniszterek és szakelődök az osztrák kollegákkal a bécsi magyar ház fehér márványtermében tanácskoztak a kiegyezésnek még függőben lévő s elintézésre váró kérdéseiről. Az újságok politikai tudósítóit, a kik a márványterem mellett, egy díszesen butorozott szobában várták a híreket, maguk a miniszterek is informáltak. Persze, kiki a maga modorában. A tarfejű Darányi például körültekintő óvatossággal, nagy vigyázva adta meg értesítéseit és az ezek alapján készült táviratokat is gondosan átnézte, mielőtt még a hírlapírók megsürgönyözték volna. Az elegáns gróf Goluchowsky, a ki a társadalmi formák szigorú és pontos betartásáról híres, előkelően, de annál rövidebben és homályosabban informált.

A mint javában folynak a rögtönzött miniatúr-intervjúk, egyszerre csak jön Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter, a kihez bornirt brutálitással, nagy hangon azt a kérdést intézte egy bécsi újságíró, hogy:

— Ugyan meddig huzzák-halasszák a magyar miniszterek a kiegyezés megkötését?

Láng nem tartotta érdemesnek a kérdést még csak arra sem, hogy válaszoljon neki. A mi azonban nem hozta ki a sodrából a bécsi hírlapíró és a negligálás dacára másodszer is megkérdezte a minisztert.

Láng Lajos erre odaszólt egy jőnevű magyar újságíróhoz:

— Ennek az urnak az intelligenciája, úgy látszik még a petróleum-korszakot éli. Édes Istenem, mikor érünk el a villany-korszakhoz.

A bécsi hírlapíró a miniszternek magyar nyelven tett megjegyzéséből csak a „petróleum” szót érette meg. Elment a redakciójába és nyugodt lélekkel megírta, hogy a petróleum vámjá kérdésében a magyar és az osztrák kormány közt éles és elháríthatlan ellentétek merültek fel, a melyek mint a legnagyobb valószínűség szerint a napokban megfognak akadni a tárgyalások. A bécsi lapnak ez a híre természetesen nem maradt czáfolat nélkül. Mindjárt a megjelenésre következő napon a kormány félhivatalosan megírta az immár obligáltá vált konvencziós sablon szerint, hogy az egész közlemény azok közé a bizonyos légből kapott koholmányok közé tartozik, a melyek minden komolyabb alapot nélkülöznek. A petróleum vámjának kérdésére nézve főleg érdemes megemlíteni, hogy ezt a vámtételt nem is tárgyalták a tanácskozásokon.

* **Katonakötelesek figyelmébe.** Azon állítás- és népfelkelő kötelesek, a kik 1884, 1883, 1882, 1881. és 1880-ik években születtek, november 30-ig jelentkezzenek a városi katonai ügyosztálynál. A sors-huzás 1903. év január 10 ikén lesz. Azon katonakötelesek, a kik egy éves önkéntesi, papjelölti, tanítói, vagy családi állásból kifolyó kedvezményre tartanak számot, 1903. február végéig adják be ez iránti kérvényeiket, illetékes sorozó hatóságuknál.

* **Véres verekedés az Árpád-téren.** Botrányos verekedést rögtönzött tegnap délután négy stráfos kocsis, névszerint: Szalóki Márton, Halász Pál, Tóth József és Nagy Imre. Az Árpád-téren erősen bepálinkázva rontottak egymásra, ki bottal, ki ostornyéllel ütötte a másikat ott, a hol érte. Verekedésükben az arra haladó temetéstől sem hagyták zavartatni magukat, hanem annál elkeseredettebben rontottak egymásnak. Szalókiról csurgott a vér, fegyverét, egy összetört furkós botot elhajítva egy fejszét ragadott s azzal rontott társai ellen. Szerencsére ekkorra már odaérkeztek a rendőrök, a kik lefegyverezték a verekedőket s megkötözve kísérték a rendőrségre. — Botránycsinálásért mindannyit több napi elzárással büntették.

* **Az állami tisztviselők fizetésrendezése.** A fizetési tabellák nagyjában megfelelnek az ügy mai állapotának. A táblázatok azonban még nincsenek véglegesen megállapítva és téves az is, hogy az államtitkárokat a IV. fizetési osztályba osztanák be. Az államtitkárok és a velük egyenlőrangú hivatalnokok a III. fizetési osztályba kerülnek és ennek megfelelően fizetésüket 16,000 koronára fölemelik. A IV. fizetési osztályba sorozott állami funkcionáriusok a 14,000 koronás fizetést remélhetik. Az sem felel meg a tényeknek, mintha a törvény csak a költségvetés megszavazása után lépne életbe. Az új törvényjavaslat, a melyről még mindig remélik, hogy a most folyó évben elintézik, minden esetre életbe fog lépni a költségvetés megszavazása előtt és attól függetlenül, mert hiszen a törvényhozásnak joga van a budget keretén kívül is az állami szükségletek felől diszponálni. Nagyon természetes, hogy az illető tételek már a jövő évi költségvetésben szerepelni fognak.

Halmágyi Sámuel.

Női és leány felöltők legnagyobb áruházába
Debreczen Piacz-utca 47. sz.

Megérkeztek.

Az őszi és téli ujdonságok női és leány felöltők, blouzok dus választékban.

meglepo olcsó árak!

* **Árverés a vasutnál.** A vasuti kocsikban felejtett és nem reklamált ruhadarabokat, esernyőket és bőröndöket az új állomási épületben tartandó nyilvános árverésen október 27-ikén délután két óraker fogják eladni.

* **40.000 korona honorárium.** A „New-York-Herald” jelenti, hogy Lorenz bécsi tanár egyik segédével Chigagóba utazott, hogy Armourné asszonyt, az amerikai gabonakereskedők királyának feleségét a lábán megoperálja. Armour, a kinek vagyonát 500 millió dollárra becsülik, Lorenz tanárnak 100.000 korona és segédjének 40.000 korona honoráriumot biztosított.

* **Emberölés véletlenségből.** Megrendítő szerencsétlenség történt — mint nekünk írják — hétfőn délben a monostori szőlőkben. Surányi Gyula földbirtokos szőlőjében hétfőn kezdték meg a szüretet, a melyre még vasárnap délután a gazda is elment családjával és néhány meghívott vendégével. Hétfőn reggel a szüretet megkezdték, a vendégek pedig elmentek vadászni. — A háziasszony úgy rendelkezett, hogy az ebéd egy óraker fog lenni; a vadászni induló vendégeket tehát megkérte, hogy akkorára ebédre visszatérjenek. A vendégek vissza is értek még jóval ebéd előtt s fegyvereiket felakasztották a nyárilak előtt a terrazon. Mielőtt az ebédre vártak, a társaság a vadászat eredményéről és a fegyverekről beszélgetett. A háziasszony testvére Petrovai Sándor, a ki szintén földbirtokos, a saját fegyverével dicsekedett, a mit pár hét előtt hozatott külföldről. Néhányan kíváncsiak voltak a fegyverre s Petrovai meg is mutatta. Alig, hogy a fegyvert kezébe vette s a ravaszt felhuzta, hogy a szerkezetet megmutassa, a ravasz elcsattant. Petrovai elfeledte kivenni a töltényt a fegyverből a vadászat után s mikor a fegyver elsült, a háziasszony éppen löttük haladt el, akit a kilőtt srétek nyakán és halántékán találtak és rögtön megölték. A véletlen eset iszonyu rémületet idézett elő. A szerencsétlenül járt urasszony holttestét azonnal beszállították Monostorra, Petrovai Sándort pedig a vizsgálóbíró megérkeztéig őrizet alá vették.

* **Duránczai befőzni való baráczk** igen olcsón kapható Tóth Kálmán fűszerüzletében.

* **Legújabb crepp és túll, boik selyem és csipke színházi escharpok, nyakendők, keztük, legyezők, csipke gallérok, ruhadiszek jutányos áron beszerezhetők Bartha Kálmán üzletében (városház-épület). Egyedárusítás a legkényelmesebb egészségi „Platinum” vállfüzőkben.**

AVIRATOR.

Lónyayné Coburg Lujzánál

Budapest, október 8. Drezdából jelentik, hogy Lónyay Elemérné grófné Magyarországra való haza utaztában Drezdában megszakítja útját s meglátogatja a drezdai szanatóriumban szerencsétlen nővérét Coburg Lujza hercegnőt.

Helybenhagyott halálítélet.

Budapest, október 8. A Curia ma foglalkozott a kolozsvári levélhordó gyilkosának Friedrich Ferencznek büntügyével, a kit a ké alsóbb fórum kötéltálati halálra ítél. A Curia elvetette a Friedrich semmiségi panaszát s a halálos ítéletet helybenhagyta.

A Reichsrath egybehívása.

Budapest, október 8. Bécsből jelentik, hogy a Reichsrathot e hó 16-án egybehívják.

A barcelonai ostromállapot megszűntetése.

Madrid, október 8. A minisztertanács elhatározta, hogy Barcelonában megszünteti az ostromállapotot és erre vonatkozó rendeletet terjeszt a király elé aláírás végett. A kamarák október 20-án ülnek össze. A királyi család visszatért Madridba.

Bányászok sztrájkja.

Firming, október 8. Az idevaló bányamunkások elhatározták, hogy holnap megkezdik a sztrájkot.

Buffalo, október 8. Mit hell, a bányamunkások választmányának elnöke és a bányamunkás-egyesületnek három kerületi elnöke ma jelen volt a National Association of Manufacturen gyűlésén, a mely arról tanácskozott, hogyan lehetne a harcznak véget vetni. Hir szerint a gyűlésen azt az ajánlatot is tárgyalták, a melyet Roosevelt elnök tett Mitchellnek.

Vad alá helyezett tanácsos.

Belgrad, október 8. Alavantics Arsza, számtanácsost, az ismert sabáci pucos rendezőjének testvérét, a ki nemrég hazaérkezett, a pucskisérletben való bűnrészesség miatt vad alá helyezték.

Osztálysorsjáték.

Budapest, október 9. Az osztálysorsjáték mai húzásánál a nyeremények a következők: 200,000 koronát nyert: 46006. 30000 koronát nyert: 16806. 5000 koronát nyertek: 26830 62630 70592 82742 90514. 2000 koronát nyertek: 709 6441 7048 7967 19849 20990 25426 30071 35533 35645 33719 50165 51447 50202 52211 57744 69148 70020 73555 74032 76297 78501 92100 93389 97008 98963. 1000 koronát nyertek: 1763 3731 6883 8654 9629 10655 13987 16406 16925 18575 22316 22536 23005 23267 24522 25770 29125 29320 32356 33597 34415 36928 38834 40844 41267 4490C 48754 49718 51267 50378 51436 61527 65527 65769 65853 66434 67924 68381 69679 69932 72384 73599 74486 77553 77809 78206 78658 81467 82137 82990 84075 84667 85187 86089 88506 93085 95856 96510 98096 99671 99893. 500 koronát nyertek: 2162 2478 3170 7605 7750 8363 9073 9130 10517 10619 10683 11059 12806 13797 15249 16825 18539 20537 22777 23480 24814 25040 25884 26961 29223

39070	32545	36022	36288	37253	37919
38280	38870	45772	48294	59851	50593
51248	52306	53306	53534	54178	54602
56214	59099	59694	60529	61148	63629
70296	71059	72882	80292	80942	80983
81495	81725	81710	82857	84265	85134
85183	85805	86822	89236	90698	95071
91699	94264	94352	94920	95158	95247
95497	96305	97623	99098		

Meggyilkolt borkereskedő.

Saját tudósítónktól.

Ungár Benő szent-lászlói lakos borkereskedő vasárnap elutazott Szántóra, hogy ott másnap új borokat vásároljon. Ungár — mint levelezőnk írja — még délben megérkezett Szántóra s délután több gazdával a szőlőkbe ment a termés megtekintése végett. Este a gazdákkal jött vissza Ungár és Weinberger Mór korcsmájába tértek be, hol Ungár szállva volt. Este 11 óráig voltak együtt a korcsmában, a mikor a parasztagazdák eltávoztak s Ungár kíséerte őket az utcára.

A vendéglős egy óráig várt Ungárra, de mert az nem tért vissza, lefeküdt s az udvarosnak meghagyta, hogy ébren maradjon, ha Ungár jönni talál, az ajtót nyissa ki. Weinberger reggel korán tudakozódott vendége után, de azt az értesítést kapta, hogy nem tért haza.

Nemsokára azután néhány munkás ember érkezett a korcsmába, akik elbeszéltek, hogy a faluszei árokban, a szőlők alatt egy urat találtak halva. Weinberger rögtön kiment a helyszínre s az agyonvert emberben Ungárra ismert, akinek a feje teljesen szét volt zúzva. Zsebei azonban teljesen üresek voltak, még az órája és arany-pecsétgyűrűje is eltűnt.

A nyomozás során kiderült, hogy Ungárt azután, hogy a gazdától elvált, Borsi Boris, rosz hírű fiatal özvegy asszony társaságában látták a falu vége felé haladni, ahol az asszony lakott. A csendőrség vallatásra fogta az asszonyt, de csak annyit tudott kideríteni, hogy Ungár tényleg ott volt az asszonynál s onnan két óra tájban távozott, de hogy kik voltak gyilkosai, nem sikerült kipuhatolni. Ungárnál 4000 forint volt s ezt a pénzt elrabolták a gyilkosok.

A tűzpróba.

Regény.

(Folyt.)

Welford folytonosan szemmel tartotta őt, míg csak az 5-ik sétány 112-ik számú házába be nem lépett.

Még néhány pillanatig várakozott s aztán a ház tulsó oldala felé irányá lépteit, hol épen a házi cselédek egyike a gyalogjárdát sepregette.

— Ki lakik ebben a házban? — kérde Welferd a szolgától.

— Itt bizony Evelyn ur! — szolt a kérdezett.

— Nős ember ő?

— Biz olyan formán áll a dolog.

— Fiatal neje van neki, nemde?

Elsőrangú bevásárlási forrás fűszer, liszt és gyarmatárak nagy kereskedése

Lusztig és Bán

Debrecen, Simonffy-utca (Városi új bérpalota.)

Uj mazsola, füge, mandula és egyéb délgümölcsök.

Uj lencse, borsó, mák és egyéb fűszerek.

Minden szakmánkba vágó cikkek, úgy nagyban, mint kicsin ben edegolcsóbb árakban és kitünő minőségben.

— Szent Patrickra! Ön valóban eltalálta. Fialat bizony és még a mellett oly szép, hogy nem lehetne szépségében párját találni.

— Vajon segítene-e egy szegény ördögön valamiskével?

— Megkísérheti ön, ha épen kedve tartja, de én nem hiszem, hogy csak egy árva fillért is csikarhasson ki tőle, mert lássa ön, ő a pénz dolgában nagyon szűkmarku.

— És a férj gazdag?

— Meghiszem azt. Csak úgy dúszkál kincesiben.

— No, ha ön épen azt hiszi, hogy mit sem kaphatok tőle, akkor nem is fárastom magamat felkeresésével. Jó reggelt! Köszönöm szíveségét!

— Biz úgy az! Hanem rettenetesen éhesnek látszik ön; itt egy negyed dollár, ebből vehet ön magának valami enni valót, — szolt a jó szívű szolgál, miközben a pénzt markába nyomta.

Welford köszönettel fogadta a pénzt a azután sietve távozott.

Az alatt Gáspár, mihelyt belépett a lakba, nővérét kereste fel, kit egyedül talált boudoirjában. Elbeszélte neki röviden Welforddal való találkozását és még izgatottabb lett a nő, mint a minő Gáspár volt, midőn a nem várt ismerőssel találkozott. Halálsápadtság futá el arcát s minden tagja remegett.

(Folyt. köv.)

Az őrangyal.

Regény.

irta: **Thán Gyula.**

Folytatás.

Megérkezésük után nagy lelki gyönyörűséggel követte őket Ottai Döme. A kocsis állomáson ismét tanuja volt annak, hogy Lánczy megszólította Hortoványit, de az ifju válasza se érdemesítette. Felült egy kocsira és elhajtatott. Lánczy is ugyanezt cselekedte.

— No, csak menjetek! — gondolta magában Ottai Döme. — Nagyon tévedtek, ha azt hiszitek, hogy senki sem követi lépteket. Az én kezemből nem fogtok kisziklani.

Ottai Döme kocsira ült azzal az elhátározással, hogy a két bűnösrel még ma végezni fog.

Lánczy ezalatt lakására hajtatott. Egy lélek sem fogadta. Az inasának hire sem volt.

— A gazember — dünyögte a fogai közt, — árulóm lett s nem mert visszajönni. Ne is jöjjön!

Lánczy, a mint belépett szobájába, ledobta kis paktáskáját s gondol tokba merülten kezdett járkálni.

— Mit tegyen most? Mi lehet itt az egyetlen kibontakozási mód. Azok ott Kápolnán, az én legnagyobb gyötrelmemre tele vannak boldogsággal... Nem türhetem, nem nézhetem, nem viselhetem el, hogy küzdelmem ilyen eredménytelen legyen. Bármi történjék is, nekem sikert kell aratnom. Csak az a Pali meg ne kötötte volna magát. Még valami bolondot csinál. Ha ő mellettem lesz, hiába ágaskodnak Bogátiék, nem fognak eredményt elérni. Vagyok még annyira furfangos, hogy tulajrjak az eszükön. De Pali... Pali...! Mit akarhat ez a fiú... Majd módját ejtem, hogy beszélhessek vele, még mielőtt önféjüleg valami bolondot követhetne el.

Lánczy nyomban leült és levelet irt Palinak.

— No erre biztosan eljön!

De másnap is hiába várta. Pali nem ment el, pedig egész nap várakozott rá. Harmadnap azonban, már estefelé járt az idő, mikor az ajtón kopogtatás nélkül beugrott — Hortoványi Pál.

Folyt. köv.

Ma csütörtökön „B” bérletben:
SANTOY.

Khinai daljáték 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K :

- A khinai császár — — — — — Sebestyén Géza.
- Szing-Hi, a császár főudvarmestere — — — — — Pápai Lajos.
- Jen-Ho, mandarin — — — — — Szilágyi Aladár.
- San Toy, leánya — — — — — Szögyi Gina.
- Csu-Li, szolgálja — — — — — Krémer Jenő.
- Sir George Preston, angol konzul Csinga-Csongban — — — — — Nagy Dezső.
- Poppy, leánya — — — — — Krémerné Lili.
- Bobbie, fia — — — — — Mezey Andor.
- Benson, hadnagy, Poppy jegyese — — — — — Virágúty Lajos.
- Dubley, Poppy komornája — — — — — Felhő Rózi.
- Fo-Hop, khinai diák — — — — — Karacs Imre.

Holnap pénteken „C” bérletben először:
Rejtett arcz.

Vígjáték 4 felvonásban.

NYILTÉR.*)

Köszönetnyilvánítás.

Még a nagy nyilvánosság előtt is elengedhetetlen kötelességemnek ismerem a Debreczeni Önálló Munkás Betegsegélyző Pénztár és az azzal kapcsolatos Temetkezési-Egylet vezetőségének köszönetet mondani, a megboldogult édesapám Tribuzsek Antal elhalálása alkalmával velem szemben tanusított pontos és lelkiismeretes eljárásáért; és most, midőn a Betegsegélyző Pénztár részéről temetkezési segély czimen hiány és hátralék nélkül kifizetett 120 koronáért köszönetemet megismétlem, felhasználok az alkalmat arra is, hogy az Önálló Munkás Betegsegélyző Pénztárt és Temetkezési Egyletet az iparos és munkás osztálynak pártfogásába a legjobb akaratulag szívesen ajánlom.

Kelt Debreczen, 1902 okt. 9.

Tribuzsek Róza, leánya

SZABADOS és ROSSI
vizvezetékek és világítási vállalat
Debreczen, Piacz-utca 58.

Légszusz és vizvezetékek, closettek és csatornázások, szivattyuk, Fürdőberendezések és Gőzfürdők stb. berendezésére.

Köagygacsövek raktáron.

Ujdonság.

Eredeti vörös színű császár petroleum

melynek kitünő világító ereje, hosszabb égési tartama, szagtalanúsága folytán minden háziasszony részére nagy megtakarítást jelent.

Kapható a következő cégekknél:

Debreczenben:	Komlóssy Lajos.	Nagy-Károly:	Janitzky Albert.
	Félegyházi János.	Gyöngyös:	Korb és Szántó.
	Lindenfeld Jenő.	Munkács:	Sirokay Béla.
	Térey J. utóda.	Tokaj:	Olay Lajos.
Hajdu-Nánás:	Schlachta János.	S. A Ujhely.	Malártsik György.
Hajdu-Szoboszló:	Veres Lajos.	Ungvár:	Gelb Márton.

Arany és ezüst ékszerek, zsebórák
nagy választékban.

Alkalmi ajándék tárgyak
legolcsóbb bevásárlási forrása.

Bárki is bizalommal forduljon hozzám, pontos, szolid kiszolgálásról, jó és olcsó árakról meggyőződést szerezhet.

Javításokat, rendeléseket — jólállás mellett gyorsan és pontosan teljesítek.

A n. é. közönség becsesvpártfogását kérve, vagyok tisztelettel

Pintér Gusztáv.
Szent-Anna-utca 2. szám.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Levelbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Hangszer készítő segédek állandó munkát kapnak. Schmid S. Zongora és hangszer készítőnél.

Hadházon a piacz téren három szobából álló uri lakás, nagy udvarral kedvező fizetés mellett eladó. Horovicz Sámuel Hadház.

Utczai uri lakás, áll 5 szoba és mellékhelyiségekből, jutányosan azonnal kiadó. Baros-utca 6. sz. alatt.

Gyermektelen házmesternek való pinzelakás azonnal kiadó. József kir. herceg-utca 42. sz. a.

Gyakorlott varróleányok felvételnek Hegyiné Rózsa Erzsébet női szabónál, Kossuth-utca 50.

Hol szerezhetjük be a legfinomabb szag nélküli csillár petróleumot 14 krajczárért. Csakis Fazekas Kálmán festék és petróleumüzletében. Hatvan-u. 4. sz., Koszorus-ház.

Petroleum de nem a féle galicziai csillár ezimen elnevezett, hanem valódi 2-és 3 cillagos fiumei kristály tiszta a legolcsóbban csakis Térei utóda cégénél kapható, hol házhoz szállítva is megrendelhető: Hatvan-utca 13. Hochfelder áz.

Sirkoszoruk 50 krtól feljebb, szobadiszkek pálmák jutányos áron kaphatók: Egyház-tér 5., nagytöplommal szemben.)

Legolcsóbb és legjobb kötött harisnyák Jäger alsó ingek és nadrágok téli kötött és bőrkesztyűk jutányosan beszerezhető Márton Gyula divat és rövidáru üzletében, a Bika szálloda mellett.

Eladó ház a József kir. herceg-u. 28. számú ház ondódi földjév 1 kedvező feltételek mellett eladó. — Értekezhetni: Teleky-u. 17 sz. 3 ajtó alatt.

Uj zongora, függönyök, garnitúra és egyéb butor darabok elutazás végett azonnal eladók. Főtér 41. emeleten hátul, ugyanott csinosan butorozott szoba teljes ellátással is kiadó.

Kónya László oras debreczen, Kossuth-utca Városház épület. Valódi sveiczi zsebórákat, lánczókat fali inga órákat a legegyszerűbbtől a legfinomabb minőségig. Mindennemű órák javítását gyorsan jutányos áron mellett. Régi arany és ezüst tárgyakat, vagy töredékeket legmagasabb árért bavitok vagy becserelek.

Két utcza szoba butorozva kiadó. Hunyadi-utca 17. sz.

Trafik üzlet elutazás végett azonnal átadó. Czim a kiadóban.

Kiadó november egytől, de már október közepén elfoglalható, szép új lakás, 3 nagy utcza szoba és nagy ebédlő parkettel, előszoba, fürdőszoba vízvezetékkel, nagy üveg folyosó és udvari szobával légszuszbevezetéssel, felső konyha és mellékhelyiségek, pinceszék és egész udvarral és jóvizű kuttal együtt. Péterfia utca 9. sz.

Lakás modern 4 szobás kényelmes, mellékhelyiséggel, fürdőszobával, vízvezetékekkel kiadó. Piacz-u. 71. Értekezhetni a butor üzletben.

Uj tej-üzlet Csapó-utca 19. sz. Naponta kétszer friss tej kapható.

Házi koszt kapható Poreczes utca 18 szám alatt.

Kényelmes beszerzés Felvágott fa, házhoz szállítva m. m. 90 kr. megrendelhető MARMOSTEIN HERMAN Hathvan-u. 35.

Bevásárlási utamról hazakerkeztem. Ajánlom az összes őszi és téli árukat, mindenféle női- és férfi divatkelmék, kész női felöltők gallérok férfi-, fiu- és gyermek öltönyök, téli kabátok. Vászón, kanavász, schiffon és grádlík, ágy és asztalterítők, szőnyegek, férfi- és női fehérneműek. Tükrök, képek, és zenélő automaták. Havi, vagy heti részletfizetésre bámulatos olcsón szerezhetők be. **Kaiser Salamon**, Hatvan-utca 2. szám alatti üzletében.

Haszonbérlet.

H.-Nádudvaron, Kaba vasuti állomáshoz közel, gazdasági épületekkel és lakással ellátott

ezer kis holdas birtok

melynek egyik fele a „Bojáron“, másika a „Sóstelken“ fekszik, 1903. év őszétől haszonbérbe adatik.

Érdeklődők részletes felvilágosítást **Dr. Igaz Pál** békési ügyvédtől nyerhetnek.

Több száz vég meglepő jó minőségű jó mosó Barchet

mtr. **21 kr.-ért.**

Mosó bársonyok óriási választékban

mtr. **75 kr.-ért**

kaphatók

Bosznay J. és Társa

divatáruházában, Kossuth-u. 5.

Festő művész!

Kiss Gusztáv

már ismert festőművész, műtermét újra megnyitotta, hol a legtökéletesebb kivitelben készít k a T. megerendelőinek részére, egy **kréta rajzokat**, mint **olaj-festményeket**. Lakása: Jókai-utca 16. Megrendelések **Blattner Gyula** főtéri üzletében is eszközölhetők.

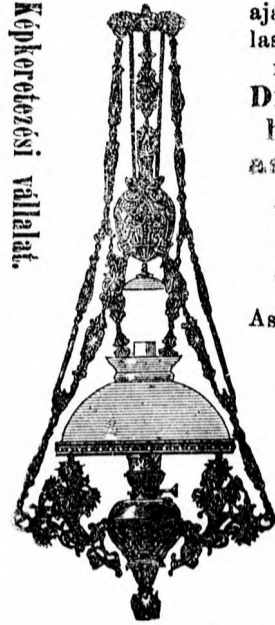
Kréta rajz 4 frt.

Olaj-festmény 20 frt.

Kaszanyitzky Endre

Debreczenben, Piacz-utca 57.

Köpkerekesi vállalat.

ajánlja a legnagyobb választékban és a legjutányosabb árak mellett. **Ditmár, Brünner és hazai gyártmányu asztali és függő**

lámpákat,

Astral-, Meteor-, Apolló-Csoda-, nap-, villám, petróleum- és szesz Auer-gáz égőkkel Ugyazintén porcellán s angol fanyange étkező-, tea-, kávé-, mocca és mosdó, valamint mindennemű asztali, cognac és liqueurös üvegtárgyakat, majolica, bronz és china ezüst

ujdonságokat.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesíttetnek.

Árjegyzékkel kívánatrabérmentveszo

Megérkeztek

a legujabb

■ női ruhaszövetek, ■ francia flanelek, mosó vellek, szőnyegek

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utócai vászón, készfehérnemű raktárába. Debreczen, Kistemplom-bazár.

H I R D E T M É N Y.

A kisujszállás-kecskési közbirtokosság a Tisza-Csege község határában fekvő kecskési közlegelőjét

téli birkalegelőül

f. évi nov. 1-től 1903 évi febr. 1-ig kiadja; — a hármaskécskési rész mintegy 4000 hold, — nov. 1-én; a tiszaközi rész 2000 hold, — jószág beszorulás után adatik át a bérlőnek.

Felhivatnak bérleni szándékozók, hogy zárt ajánlatukat alólirt közbirtokossági elnökhöz folyó hó október 15-ig nyujtsák be.

Bérösszeg november 1-én befizetendő.

Kisujszálláson, 1902 október 7-én.

Mészáros Jenő

közbirt. elnök.

(Utánnomás nem díjaztatik.)